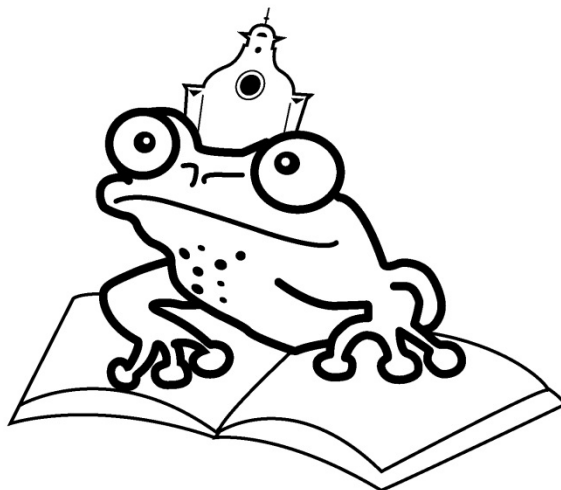

Základní škola a Mateřská škola Tršice, příspěvková organizace

☰ Tršice 183, PSČ: 783 57

IC: 731 84 675

☎: ředitelství 585 957 135	budova 1. stupně 585 957 170	✉: zstrsice@zstrsice.cz
sekretariát 585 750 268	školní družina 585 751 982	mstrsice@seznam.cz
MŠ 775 357 112	školní jídelna 585 412 640	www.zstrsice.cz

Preventivní program školy

školní rok 2023/2024

Školní poradenské pracoviště:

Školní metodik prevence : Mgr. Radka Mašatová, radka.masatova@zstrsice.cz

Výchovný poradce: Mgr. Barbora Sýkorová, barbora.sykorova@zstrsice.cz

Ředitel školy : Mgr. Andrea Teplá, andrea.tepla@zstrsice.cz

Obsah

Legislativní rámec pro oblast školní prevence rizikového chování	3
Sít' kontaktů pro prevenci rizikového chování	5
Analýza situace školy	9
Témata prevence	9
Cíle pro školní rok 2023-24	10
Činnosti nutné k dosažení cíle	11
Ostatní aktivity související s prevencí rizikového chování	14
Přehled organizací, se kterými nejčastěji spolupracujeme	16
Vzdělání v oblasti rizikového chování	17
Prezentace ŠPP	17
Školní program proti šikanování	18
Krizové plány	22

Legislativní rámec pro oblast školní prevence rizikového chování

STRATEGIE

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027 a Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2023 – 2025
- Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019 –2027
- Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2022 – 2027
- Krajský plán primární prevence rizikového chování v Olomouckém kraji na léta 2023 – 2026
- Strategický protidrogový plán Olomouckého kraje na období 2023 – 2026
- Akční plán realizace politiky v oblasti závislostí a závislostního chování v Olomouckém kraji na období 2023 – 2024

ZÁKONY

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 284/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, nabývá účinnosti dnem 1. října 2020, s výjimkou ustanovení části první čl. I bodů 6, 81 a 83, které nabývají účinnosti patnáctým dnem po dni jeho vyhlášení. Ustanovení části první čl. I bodu 12 pozbývá platnosti dnem 30. září 2025.
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů
- Zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek – „Tabákový Zákon“
- Zákon č. 422/2003 Sb. o sociální potřebnosti – ohlašovací povinnost školy při neomluvených hodinách (novela zákona č. 482/1991 Sb.)
- Zákon č. 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí (více o ohlašovací povinnosti školy)
- Zákon č. 218/2003 Sb. o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže

VYHLÁŠKY

- Vyhláška č. 197/2016 Sb., kterou se mění Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

· Vyhláška č. 248/2019 Sb., kterou se mění vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů

· Vyhláška č. 412/2006 Sb., kterou se mění vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisí a kariérním systému pedagogických pracovníků

METODICKÉ POKYNY A DOPORUČENÍ

· Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j.: MŠMT-21149/2016)

· Metodické doporučení k prevenci rizikového chování dětí, žáků a studentů ve školách a ve školských zařízeních (č.j.: MŠMT 21291/2010-28) + přílohy pro jednotlivé typy rizikového chování:

1. návykové látky

2. rizikové chování v dopravě

3. poruchy příjmu potravy

4. alkohol

5. syndrom CAN

6. školní šikanování

7. kyberšikana

8. homofonie

9. extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus

10. vandalismus

11. záškoláctví

12. krádeže

13. tabák

14. krizové situace spojené s násilím

15. netolismus

16. sebepoškozování

17. nová náboženská hnutí

18. rizikové sexuální chování

19. příslušnost k subkulturám

20. domácí násilí

21. hazardní hraní

22. dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS

· Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (č.j.: 14423/99-22)

· Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků (č. j. MSMT-43301/2013)

· Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (č.j.: 10194/2002 –14)

související normy: Zákon o sociální potřebnosti č. 422/2003 Sb. (novela zákona č. 482/1991 Sb.) – ohlašovací povinnost školy při neomluvených hodinách; Zákon o sociálně-právní ochraně dětí č. 359/1999 Sb. (změny - platné znění od 1. 1. 2015 – více o ohlašovací povinnosti školy)

· Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, (č.j.: 25884/2003-24)

související norma: Zákon o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže č. 218/2003 Sb. platné znění od 1. 6. 2015

· Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (č.j.: 37 014/2005-25)

Síť kontaktů pro prevenci rizikového chování

Krajský školský koordinátor prevence OK

Odbor školství a mládeže, oddělení vzdělávacích programů a dotací, Jeremenkova 40b, RCO, 779 00 Olomouc

PhDr. Ladislav Spurný (primární prevence ve školství) l.spurny@olkraj.cz; tel.: 585 508 545

Oblastní metodička prevence rizikového chování PPP a SPC OK

U Sportovní haly 1a, 772 00 Olomouc

Mgr. Kateřina Motlová motlova@ppp-olomouc.cz; tel.: 582 800 068

PhDr. Věra Neusar neusar@ppp-olomouc.cz; tel.: 582 800 066

Statutární město Olomouc- odbor sociálních věcí

Šturmová 1, 779 00 Olomouc

Odbor sociálních věcí – oddělení sociální prevence

Mgr. Jiří Krivánek (vedoucí oddělení) jiri.krivanek@olomouc.eu; tel.: 585 562 124, 605 227 484

Odbor sociálních věcí – oddělení péče o rodinu

Mgr. et Mgr. Andrea Kafková (vedoucí oddělení) andrea.kafkova@olomouc.eu; tel.: 585 562 219, 724 248 798

Policie ČR - Územní odbor Olomouc - Oddělení tisku a prevence:

Žižkovo nám. 4, 779 00 Olomouc

por. Bc. Petra Vaňharová petra.vanharova@pcr.cz; tel.: 974 766 207, 725 277 979

Městská policie

Olomouc

Vladimíra Marková (strážník pověřený řízením preventivní informační skupiny)
prijem.podani@mp-olomouc.cz; tel.: 585 209 504

Probační a mediační služba Olomouc

Mozartova 110/4, 779 00 Olomouc

Mgr. Taťána Mrázková (vedoucí střediska) tmrazkova@pms.justice.cz; tel.: 773 783 681

Kliničtí psychologové pro děti a mládež

PhDr. Mgr. Martin Slabý, Ph.D. slaby@centrum.cz; tel.: 608 955 943

PhDr. Jiří Smejkal smejkal-kp@seznam.cz; tel.: 585 438 107, 607 087 274

PhDr. Anita Petru anitapetru@seznam.cz; tel.: 585 222 068

Mgr. Monika Halířová halirovamonika@seznam.cz; tel.: 739 995 385

Psychologická ordinace Dakord

Horní lán 10a, 779 00 Olomouc www.dakord.cz; tel.: 737 210 714; 604 176 521

Psychologická ambulance HELP

Vídeňská 10, 779 00 Olomouc www.psychologiehelp.cz

FN Olomouc – oddělení klinické psychologie psychologie@fnol.cz; tel.: 588 444 447

PhDr. Naděžda Dařílková tel.: 588 444 447

Mgr. Jana Kolářová tel.: 588 442 396

Mgr. Vendula Vojáková tel.: 588 444 627

Mgr. Karolína Hniličková tel.: 588 442 397

Pedopsychiatri

FN Olomouc – Klinika psychiatrie psychiatrie@fnol.cz; tel.: 588 443 519

MUDr. Martina Hunková

Wellnerova 1215/3, 779 00 Olomouc mar.brych@centrum.cz; tel.: 777 488 603

MUDr. Jana Lindnerová

Žilinská 26a, 779 00 Olomouc lindnerovajana@seznam.cz; tel.: 774 959 359

MUDr. Libuše Stárková

Vídeňská 10, 779 00 Olomouc l.starkova@seznam.cz; tel.: 585 229 036

MUDr. Helena Urbánková

Horní lán 10A, 779 00 Olomouc urban.hel@seznam.cz; tel.: 585 221 337

Psychiatrická léčebna Šternberk – pedopsychiatrie

Olomoucká 1848/173, 785 01 Šternberk

MUDr. Eva Rozsivalová (primářka) rozsivalova@plstbk.cz; tel.: 727919478

MUDr. Dana Kylarová, Ph.D. kylarova@plstbk.cz; tel.: 727919474

Středisko sociální prevence Olomouc

Na Vozovce 26, 779 00 Olomouc www.ssp-ol.cz; ssp@ssp-ol.cz; tel.: 585 427 141

Intervenční centrum

Mgr. Petra Klementová (vedoucí a sociální pracovnice) intervencnicentrum@ssp-ol.cz;
tel.: 588 507 513; 774 406 453

Středisko výchovné péče Tršice

Tršice 225, 783 57 Tršice

Mgr. Soňa Coufalová (vedoucí zařízení) vedouci@svp-trsice.cz; tel.: 773 482 895, 571 641 600
www.svp-trsice.cz; tel.: 571 641 700

Dětský diagnostický ústav a středisko výchovné péče Olomouc – Svatý Kopeček

Ústavní 9, 772 00 Olomouc – Svatý Kopeček

PhDr. Zdeněk Pochyla (vedoucí zařízení) reditel@dduolomouc.cz www.dduolomouc.cz;
tel.: 585 385 106; 775 232 107

Poradna pro ženy a dívky

Wurmova 577/7, 779 00 Olomouc olomouc@poradnaprozeny.eu; tel.: 603 460 621, 731 749 783

P-Centrum

Lafayettova 47/9, 779 00, Olomouc www.p-centrum.cz

RC U Mloka: rcumloka@p-centrum.cz; tel.: 739 201 206

Centrum primární prevence: prevence@p-centrum.cz; tel.: 585 221 983, 739 068 417

Mgr. Aneta Viktorová (vedoucí centra) aneta.viktorova@p-centrum.cz; tel.: 585 221 983, 739 068 417

Sdružení D

17. listopadu 1126/43, 779 00, Olomouc www.sdruzenid.cz; info@sdruzenid.cz; programy@sdruzenid.cz;
tel.: 733 104 076

Mgr. et MgA. Magdaléna Strejčková (vedoucí preventivních programů)
strejckova@sdruzenid.cz; tel.: 724 738 031

E-Bezpečí – Online poradna pro oblast rizikového chování na internetu

PdF Žižkovo nám. 5, 77140 Olomouc www.e-bezpeci.cz; info@e-bezpeci.cz

Mgr. Klára Hrubá (vzdělávání) vzdelavani@e-bezpeci.cz; tel.: 776 322 357

ŠPAS (Škola porozumění a sdílení) spolek.spas@gmail.com; tel.: 585 633 505

Bílý kruh bezpečí: 116 006

Palachovo nám. 1, 779 00 Olomouc www.bkb.cz

Mgr. Petra Klevetová (vedoucí) bkb.olomouc@bkb.cz; tel.: 732 700 533

Charita Olomouc

Wurmova 588/5, 779 00 Olomouc

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, SAS

Bc. Petra Pavlíčková, Dis. /vedoucí střediska pro rodiny s dětmi/
petra.palickova@olomouc.charita.cz; tel.: 731 626 178

Společnost Podané ruce o.p.s.

Sokolská 551/48, 779 00 Olomouc www.podaneruce.cz; infolinka@podaneruce.cz

Terénní programy pro děti a mládež v Olomouci:

Bc. Andrea Petrášová (vedoucí služby) petrasova@podaneruce.cz; tel.: 775 868 569

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež v Olomouci: nzdm.ol@podaneruce.cz; tel.: 775 868 569

Linka pro rodinu a školu/ zdarma a nonstop 116000@cestazkrize.net; tel.: 116 000
<http://linkaztracenedite.cz/> - anonymní chat každý den 15:00 – 18:00

Mgr. Lucie Hermánková (vedoucí Linky pro rodinu a školu 116 000) lucie.hermankova@cestazkrize.net;
tel.: 608 216 723

Mgr. Jarmila Kubáňková (metodička Linky pro rodinu a školu 116 000) jarmila.kubankova@cestazkrize.net

Linka bezpečí – zdarma, nonstop www.linkabezpeci.cz; tel.: 116 111

Krajská hygienická stanice OK se sídlem v Olomouci:

Wolkerova 6, 779 11 Olomouc www.khsolc.cz; podatelna@khsolc.cz; tel.: 585 719 111

Mgr. Dana Strnisková, Ph. D. dana.strniskova@khsolc.cz; tel.: 585 719 258, 725 986 150

Ing. Bohdana Šuláková /objednávky prev. programů/ bohdana.sulakova@khsolc.cz; tel.: 585 719 257

1. Analýza situace školy

Naše škola je typická menší venkovská škola, v každém ročníku je jedna třída, v devátém ročníku jsou dvě.

V posledních letech máme kolem 200 žáků. Třídy se nacházejí ve dvou budovách, vzdálených od sebe asi 5 min. chůze. V menší novější budově je školní družina a 1. – 4. ročník. Ve větší staré budově je 5. – 9. ročník. Součástí naší organizace je také mateřská školka, do které chodí 38 - 40 dětí.

Výhodou školy je nižší počet žáků, učitelé je dobře znají, často i jejich rodinné prostředí. Dále je výhodou možnost vycházek a výletů do přírody v okolí obce, využíváme toho hlavně při konání projektů a sportovních akcí.

Nevýhodou je dojíždění velkého počtu žáků z okolních obcí, jízdní řády autobusů často nekorespondují s rozvrhem hodin. Dochází tedy k nekontrolovanému pohybu žáků po obci při čekání na vyučování nebo na odjezd autobusu. Zde se pak objevují rizika úrazů, šikany, kouření. Nevýhodou je také umístění školy ve dvou budovách a časté přesuny, pro mladší děti je to však možná naopak výhodou, protože nevznikají konflikty se staršími žáky v prostorách jediné budovy.

Školu navštěvuje malý počet dětí cizí národnosti nebo menšinových etnik, s jejich začleněním do třídních kolektivů nejsou problémy.

Škola se nejčastěji potýká s problémy – nepěkné chování k majetku školy, nedobré vztahové klima některých tříd, projevy šikany a kyberšikany, projevy vandalismu /viz vyhodnocení MPP z dřívějších let/.

2. Témata prevence

1. Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření
2. Prevence šikany – posilování a rozvoj mezilidských vztahů, prevence kyberšikany
3. Prevence projevů xenofobie, rasismu, antisemitismu
4. Prevence rizikového sexuálního chování a chorob přenosných sexuálním stykem
5. Prevence sexuálního zneužívání a týrání
6. Prevence kriminality a delikvence
7. Právní odpovědnost
8. Prevence záškoláctví
9. Zdravý životní styl
10. Prevence vzniku poruch příjmu potravy
11. Ekologie
12. Prevence virtuálních drog – patologické hráčství, závislost na počítačových hrách
13. Prevence sebepoškozování

14. Prevence rizikového chování v dopravě
15. Prevence rizik spojených se členstvím v sektách a příslušností k subkulturám
16. Domácí násilí
17. Krizové situace spojené s násilím ve školním prostředí

3. Cíle pro školní rok 2023/2024

1. Odrazovat žáky od kouření, poučit žáky o nevhodnosti kouření v okolí školy, zajistit dobrou informovanost žáků o důsledcích kouření
2. Snažit se předcházet užívání návykových látek včetně alkoholu, zajistit dobrou informovanost žáků o drogách a následcích jejich užívání
3. Snažit se předcházet projevům šikany a xenofobie, posilovat a rozvíjet dobré mezilidské vztahy, vytvářet dobré vztahové klima ve třídách
4. Snažit se předcházet projevům vandalismu, zlepšit vztah žáků ke školnímu, popř. obecnímu majetku
5. Informovat žáky o projevech kyberšikany, naučit žáky bránit se těmto projevům, informovat žáky o nebezpečném chování na internetu a jeho možných následcích
6. Varovat žáky před závislostí na virtuálních drogách
7. Snažit se prohloubit spolupráci s rodiči v oblasti prevence rizikového chování
8. Zlepšovat schopnosti pedagogů v oblasti práce se skupinou a s klimatem třídy

4, Činnosti nutné k dosažení cíle

Ad 1, Odrazovat žáky od kouření, poučit žáky o nevhodnosti kouření v okolí školy, zajistit dobrou informovanost žáků o důsledcích kouření

Pro 2. stupeň

- rozhovory o kouření v rámci třídnických hodin – po celý rok – zajistí třídní učitelé
- důraz na problematiku kouření v předmětech – přírodopis, výchova ke zdraví, tělesná výchova – po celý rok – zajistí vyučující předmětů
- projekt „Rizikové chování“ květen – zajistí ŠMP + vyučující na 2. tupni

Pro 1. stupeň

- důraz na problematiku kouření v předmětech – přírodověda, tělesná výchova – po celý rok – zajistí vyučující předmětů
- rozhovory o kouření v rámci práce se třídou a komunitních kruhů – po celý rok – zajistí třídní učitelé
- výukový program /dle nabídky/ - zajistí ŠMP, TU

Ad 2, Snažit se předcházet užívání návykových látek včetně alkoholu, zajistit dobrou informovanost žáků o drogách a následcích jejich používání

Pro 2. stupeň

- důraz na problematiku návykových látek v hodinách výchovy ke zdraví, přírodopisu a chemie – po celý rok – zajistí vyučující předmětů
- přednášky Policie ČR /dle nabídky/ – zajistí ŠMP
- projekt „Rizikové chování“ ŠMP + vyučující
- přednáška o vlivu drog na lidský organismus /dle nabídky/ – zajistí ŠMP

Pro 1. stupeň

- důraz na problematiku drog v hodinách přírodovědy – po celý rok – zajistí vyučující přírodovědy
- výukový program /dle nabídky/ - zajistí ŠMP, TU

Ad 3, Snažit se předcházet projevům šikany a xenofobie posilovat a rozvíjet dobré mezilidské

vztahy, vytvářet dobré vztahové klima ve třídách

Pro 2.stupeň

- prožitkový program – pro vybrané třídy /dle nabídky organizací/ - zajistí ŠMP
- projekt „Rizikové chování“ - květen ŠMP + vyučující
- anonymní dotazníky 6. –9. třída – listopad - zajistí ŠMP + třídní učitelé
- práce na dobrém klimatu tříd – průběžně po celý rok - systém třídnických hodin, práce v komunitním kruhu – zajistí ŠMP + třídní učitelé viz ještě bod 4/ad7

Pro 1.stupeň

- prožitkový program – pro vybrané třídy /dle nabídky organizací/
- zvýšený důraz na projevy šikany při třídnických hodinách – průběžně po celý rok - zajistí třídní učitelé
- anonymní dotazníky 3.-5. třída - listopad – zajistí ŠMP + třídní učitelé

Ad 4, Snažit se předcházet projevům vandalismu, zlepšit vztah žáků ke školnímu, popř. obecnímu majetku

Pro 2. stupeň

- diskuse o vandalismu v rámci třídnických hodin
- brigáda v obci – sběr odpadků - jaro
- projekt „Rizikové chování“ květen ŠMP + vyučující

Pro 1. stupeň

- diskuse o pěkném chování ke školnímu majetku v rámci komunitních kruhů

Ad 5, Informovat žáky o projevech kyberšikany, naučit žáky bránit se těmto projevům, informovat žáky o nebezpečném chování na internetu a jeho možných následcích

Pro 2. stupeň

- zvýšený důraz na projevy kyberšikany a poučení o bezpečném chování na internetu v hodinách informatiky – průběžně po celý rok – zajistí vyučující informatiky
- diskuze o kyberšikaně v rámci třídnických hodin – průběžně po celý rok –

zajistí třídní učitelé

- výukový program /dle nabídky/ - zajistí ŠMP
- přednášky Policie ČR a dalších subjektů /dle možností a nabídky/
- projekt „Rizikové chování“ - květen ŠMP + vyučující

Pro 1. stupeň

- poučení žáků o bezpečném chování na internetu – září – zajistí vyučující, kteří používají se žáky počítače nebo vyučují informatiku

Ad 6, Varovat žáky před závislostí na virtuálních drogách

Pro 2.stupeň

- věnovat zvýšenou pozornost projevům závislosti na virtuálních drogách v hodinách výchovy ke zdraví i v ostatních předmětech – průběžně po celý rok – zajistí vyučující
- diskuze o závislosti na virtuálních drogách v rámci třídnických hodin - průběžně po celý rok – zajistí třídní učitelé
- projekt „Rizikové chování“ ŠMP - květen + vyučující

Pro 1.stupeň

- věnovat zvýšenou pozornost projevům závislosti na virtuálních drogách ve všech předmětech – průběžně po celý rok – zajistí vyučující
- diskuze o závislosti na virtuálních drogách v rámci třídnických hodin - průběžně po celý rok – zajistí třídní učitelé

Ad 7, Snažit se zlepšit spolupráci s rodiči v oblasti prevence rizikového chování

- rodiče budou pravidelně informováni o akcích zaměřených na prevenci rizikového chování na třídních schůzkách
- rodičům budou zaslány informace o prevenci formou dopisu
- rodiče budou vyzváni, aby se v případě obtíží v dané oblasti obraceli na školu
- rodiče budou zapojeni do přípravy akcí pro děti viz bod 5/6

Ad 8, Zlepšovat schopnosti pedagogů v oblasti práce se skupinou a s klimatem třídy

- třídní učitelé budou konzultovat problémy tříd i jednotlivých žáků s ŠMP
- ŠMP bude pomáhat třídním učitelům s vedením komunitních kruhů – dle potřeby

Činnost MŠ v oblasti prevence se bude soustřeďovat na budování pěkných vztahů mezi dětmi, pěkné chování k majetku školky, varování před komunikací s cizími lidmi, chování v dopravě a základy zdravotní výchovy. MŠ navštíví záchranáři, hasiči a policie.

Na začátku školního roku proběhnou tzv. adaptační hodiny s třídním učitelem. Účelem těchto hodin je nové nebo opětovné stmelení třídních kolektivů, nenásilný přechod ke školním povinnostem, dostatečný čas pro děti na přechod k režimu vyučování. Učitelé a ŠMP připraví hry a sportovní aktivity. Zvláštní důraz bude položen na stmelení těchto kolektivů, kam přicházejí noví žáci z jiných škol nebo ukrajinské děti.

Na druhém stupni chceme letos v květnu utečnit projekt „Rizikové chování“ – viz výše. Na jednotlivých stanovištích proběhnou zážitkové aktivity pro skupiny žáků, vybrána budou témata vhodná pro danou věkovou skupinu.

V průběhu roku využijeme nabídek programů, besed a aktivit, které iniciují různé organizace a instituce. Může tedy dojít ke změnám v MPP.

Ke zlepšení klimatu ve škole i letos přispěje i možnost konzultovat problémy se školním psychologem, který bude opět pracovat s problémovými žáky.

5. Ostatní aktivity související s prevencí rizikového chování

1, Akce zvyšující příznivé klima ve třídních kolektivech

- školní výlety všech tříd
- exkurze tříd
- třídní projekty

2, Akce směřující k oživení klimatu celé školy

- společná vystoupení, besídka, nadílka apod.
- vánoční jarmark
- sportovní dny, sportovní akce, účast na turnajích
- pobyty v přírodě
- Den dětí
- Zakoření školního roku – Tečka za školním rokem
- projekty – viz dále

3, Volnočasové aktivity nabízené školou

- velký výběr kroužků na 1. i 2. stupni vedených učiteli školy
- výuka na hudební nástroje – vedou přímo ve škole učitelé ZUŠ nebo soukromí učitelé
- kroužek Náboženství – katecheta vyučuje v budově školy
- další kroužky v budovách školy, organizované jinými subjekty

4, Ekologická výchova

- pravidelná účast na programech ekologického centra Sluňákov – dle aktuální nabídky – zajistí vyučující přírodopisu a ekologické výchovy
- návštěvy „lesních“ pedagogů – dle nabídky – zajistí vyučující přírodopisu
- organizace tradiční soutěže ve sběru papíru – zajistí vedení školy
- třídění odpadu – třídy, chodby

5, Výukové projekty školy

- třídní projekty
- jednodenní projekty - 1. a 2. stupeň
- týdenní projekty - 1. stupeň
- celoroční projekty – 1. stupeň

6, Akce konané ve spolupráci s rodiči /SRPŠ/

- školní ples, dětský karneval
- Pálení čarodějnic
- Otvírání jara
- slavnostní zakončení škol. roku – Tečka za školním rokem

7, Doplnování knihovny o tituly s tematikou rizikového chování

8, Pravidelná péče o schránky důvěry na 1. i 2. stupni

9, Předměty, v nichž se objevují témata prevence rizikového chování

- výchova k občanství
- výchova ke zdraví
- přírodověda
- přírodopis
- vlastivěda
- zeměpis
- český jazyk a literatura
- prvouka
- výtvarná výchova
- tělesná výchova
- chemie
- informatika

10, Školní parlament

- dobrou platformou pro neformální komunikaci žáků se ŠMP jsou jednání školního parlamentu, schůzky se konají jednou za 6-8 týdnů, třídy mají své volené zástupce a ti přinášejí na schůzky problémy a návrhy svých tříd, o kterých diskutovali na třídnických hodinách

6. Přehled organizací, se kterými nejčastěji spolupracujeme

Pedagogicko psychologická poradna, Olomouc

Speciálně pedagogické centrum, Olomouc

Krajský úřad Olomouc a Magistrát města Olomouce, referáty sociálních věcí

Úřad práce Olomouc

Ekologické centrum Sluňákov

Policie ČR

Dopravní hřiště Olomouc

KAPPA– HELP Přerov, centrum sociální prevence

Sdružení D Olomouc, prožitkové preventivní programy

P-centrum Olomouc, preventivní programy, intervence

KHS Olomouc

Vzdělávací společnost e-DUHA

7. Vzdělávání v oblasti rizikového chování

ŠMP se bude nadále vzdělávat v oblasti prevence dle nabídky vzdělávacích institucí.

Další pedagogové se budou vzdělávat v této oblasti dle nabídek a možností.

8. Prezentace ŠPP

1, Žákům – prostřednictvím třídních učitelů

2, Kolegům – na poradách, na schůzkách třídních učitelů s ŠMP, prostřednictvím plánu školy, MPP – vyvěšen ve sborovnách, na Teams

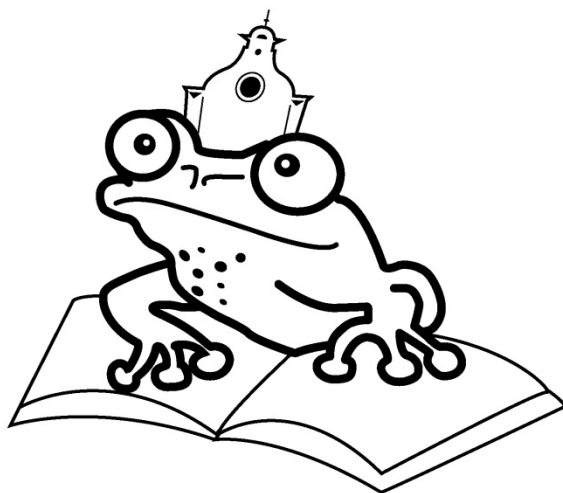
3, Rodičům - na třídních schůzkách, pomocí dopisu viz bod 4/ad6
ŠPP- na webových stránkách školy

Vypracoval ŠMP: Mgr. Radka Mašatová _____

Ředitelka školy: _____

V Tršticích dne 1. září 2023

Školní program proti šikanování

Součást Školního preventivního programu

ZŠ a MŠ Tršice

Škola má odpovědnost za žáky, musí zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví žáků v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit, a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování (sociálně patologických jevů). Z tohoto důvodu musí pedagogický pracovník šikanování mezi žáky předcházet, jeho projevy neprodleně řešit a každé jeho oběti poskytnout okamžitou pomoc.

Základem prevence šikanování a násilí na školách je podpora pozitivních vzájemných vztahů mezi žáky (a mezi žáky a učiteli). Školy a školská zařízení při efektivní realizaci prevence šikanování usilují o vytváření bezpečného prostředí a za tím účelem:

- podporují solidaritu a toleranci
- podporují vědomí sounáležitosti
- posilují a vytváří podmínky pro zapojení všech žáků do aktivit třídy a školy
- uplatňují spolupráci mezi dětmi a rozvíjí jejich vzájemný respekt
- rozvíjí jednání v souladu s právními normami a s důrazem na právní odpovědnost jedince

Ředitel školy odpovídá za systémové aktivity školy v oblasti prevence šikanování a násilí.

- Zajistí vzdělávání pracovníků v akreditovaných kurzech k problematice šikanování.
- Zajistí v souladu s pracovním řádem dohled pedagogických pracovníků nad žáky zejména ve škole před vyučováním, o přestávkách mezi vyučovacími hodinami, mezi dopoledním a odpoledním vyučováním, podle potřeby při přecházení žáků mezi budovami školy, do zařízení školního stravování a do školní družiny. Především v prostorách, kde k šikanování již došlo nebo kde by k němu mohlo docházet.
- Zajistí, aby žáci i pedagogičtí pracovníci byli seznámeni s negativními důsledky šikanování, a to jak pro jeho oběti a pachatele, tak i pro celý třídní (školní) kolektiv. Za zvlášť nebezpečnou je třeba považovat tendenci podceňovat počáteční projevy šikanování.
- Zajistí doplňování školní knihovny o literaturu z oblasti problematiky násilného chování a šikanování

Pedagogičtí pracovníci vedou důsledně a systematicky žáky k osvojování norem mezilidských vztahů založených na demokratických principech, respektujících identitu a individualitu žáka. Pomáhají rozvíjet pozitivní mezilidské vztahy a úctu k životu druhého člověka. Všichni pedagogičtí pracovníci by měli vnímat vztahy mezi žáky a atmosféru v třídních kolektivech, kde působí, jako nedílnou a velmi důležitou součást své práce. Důležité aktivity školy nelze spojovat jen s určitým vyučovacím předmětem nebo skupinou předmětů. Vztahy a chování pedagogických i nepedagogických pracovníků vůči sobě a vůči žákům, ovlivňují chování žáků.

Ve školním řádu budou jasně stanovena pravidla chování včetně sankcí za jejich porušení.

Pro vyšetřování obyčejné počáteční šikany /škola zvládá situaci sama/

využije naše škola tento postup:

- 1, Zaměstnanec, který zjistí šikanování, oznámí tuto skutečnost vedení školy /zaměstnanci 1. st., MŠ, jídelny – telefonicky, zaměstnanci 2. st. osobně nebo telefonicky/
2. Rozhovor se žáky, kteří na šikanování upozornili /pokud takoví jsou/
3. Rozhovor s oběťmi a nalezení vhodných svědků
4. Zajištění ochrany obětem
5. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoli však konfrontace obětí a agresorů!!)
6. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi
7. Třídnická hodina
- 8, Rozhovory s rodiči
- 9, Třídní schůzka
- 10, Práce s celou třídou

Jednotlivé kroky provádí po dohodě – školní poradenské pracoviště /ŠMP, VP/ TU, vedení školy popř. školní psycholog.

Při pokročilé šikaně /škola potřebuje pomoc zvenku/ využijeme následující postup:

1. Překonání šoku pedagogického pracovníka nebo jiného zaměstnance a bezprostřední záchrana oběti, zastavení násilí, přivolání pomoci – je-li to nutné
2. Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování, informování vedení
3. Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi.
4. Pokračující pomoc a podpora oběti.
5. Nahlášení policii, navázání kontaktu se specialistou
6. Informace rodičům
7. Vlastní vyšetřování – a, rozhovory s obětí a informátory, svědky
b, rozhovory s agresory, konfrontace mezi agresory
- 8, Třídnické hodiny
- 9, Třídní schůzka
- 10, Práce se třídou – změna konstelace skupiny

Jednotlivé kroky provádí po dohodě – školní poradenské pracoviště /ŠMP, VP/ TU, vedení školy popř. školní psycholog.

V rámci první pomoci budeme při pokročilých, brutálních a kriminálních šikanách spolupracovat s dalšími institucemi a orgány, a to zejména s pedagogicko-psychologickou poradnou, střediskem výchovné péče, orgánem sociálně právní ochrany dítěte, Policií ČR.

V případě negativních dopadů šikanování na oběť jí zprostředkujeme péči pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče, speciálně pedagogického centra nebo dalších odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů.

Budeme pracovat s agresorem (jeho náhled na vlastní chování, motivy, rodinné prostředí). V případě potřeby mu zprostředkujeme péči pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče nebo jiných odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů.

Pro potrestání agresorů využijeme výchovná opatření:

- Napomenutí a důtka třídního učitele, důtka ředitele.
- Snížení známky z chování.

Pokud rodiče informují školu o podezření na šikanování, je za odborné vyšetření záležitosti zodpovědný ředitel školy. Při nápravě šikanování je potřebná spolupráce vedení školy nebo školského zařízení, školního metodika prevence, výchovného poradce a dalších pedagogických pracovníků, jak s rodinou oběti, tak i s rodinou agresora. Při jednání s rodiči pedagogičtí pracovníci musí dbát na taktní přístup a zejména na zachování důvěrnosti informací. Je nutné předem informovat rodiče o tom, co dělat v případě, když se dozvědí o šikanování.

Při předcházení případům šikany a při jejich řešení je důležitá spolupráce školy s odborníky.

- v resortu školství – s pedagogicko-psychologickými poradnami, středisky výchovné péče, speciálně pedagogickými centry,
- v resortu zdravotnictví – s pediatry a odbornými lékaři, dětskými psychology, psychiatry a zařízeními, která poskytují odbornou poradenskou a terapeutickou péči, včetně individuální a rodinné terapie,
- v resortu sociální péče – s oddělením péče o rodinu a děti, s oddělením sociální prevence (možnost vstupovat do každého šetření, jednat s dalšími zainteresovanými stranami, s rodinou),

Dojde-li k závažnějšímu případu šikanování nebo při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu (provinění), ředitel školy nebo školského zařízení oznámí tuto skutečnost Policii ČR.

Ředitel školy oznámí orgánu sociálně právní ochrany dítěte skutečnosti, které ohrožují bezpečí a zdraví žáka. Pokud žák spáchá trestný čin (provinění), popř. opakovaně páchá přestupky, ředitel školy zahájí spolupráci s orgány sociálně právní ochrany dítěte bez zbytečného odkladu.

Pokyny pro případ šikany zaměřené na učitele

- ve škole může dojít /a to i u zkušených pedagogů/ k šikanování učitele ze strany žáků
- vedení školy, kolegové a další zaměstnanci musí v takovém případě, pokud mají podezření, poskytnout dotyčnému pomoc – učitel není schopen řešit tuto situaci sám - stává se obětí, většinou se za situaci stydí a tají okolnosti
- v případě vyhrocené situace ve třídě má učitel právo zajistit si své bezpečí – přivolá pomoc, odejde apod., je však povinen zajistit dohled nad žáky prostřednictvím kolegů, zaměstnanců školy, vedení školy
- po zajištění bezpečí pro učitele i žáky je nutné náležité ošetření jak traumatu a stresu u pedagoga, tak atmosféry v dané třídě
- šikana pedagoga bývá často spojena se šikanou mezi žáky, proto je nutné pečlivě rozebrat a zkoumat vztahy žáků ve třídě, kde k šikanování pedagoga došlo, popř. odhalit další šikanu v takovém kolektivu

Krizové plány

Konkrétní příklady řešení některých jevů rizikového chování

Tabákové výrobky a elektronické cigarety

Zákaz kouření ve vnitřních i vnějších prostorách školy (nesmí být ani kuřárny, ani vyhrazená místa pro kouření)

1. Prostory školy musí být označeny značkou zákazu kouření (vnitřní i vnější)
2. Školní řád- zákaz kouření a stanovení sankcí

Kouření tabákových výrobků nebo el. cigaret ve škole:

1. Žák je přistižen při kouření v prostorách školy nebo v době školního vyučování, nebo v rámci akcí pořádaných školou - zabránit v dalším kouření
2. Cigarety odebrat a zajistit, aby nemohl v kouření pokračovat
3. Podle školního řádu - sepsat stručný záznam s vyjádřením žáka (odkud, od koho má cigarety), záznam založí metodik prevence
4. Třídní učitel informuje zákonného zástupce žáka
5. V závažných případech (s ohledem na věk a chování žáka, opakované kouření) vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany obce s rozšířenou působností (škola může vyžadovat pomoc)
6. Vyvodit sankce stanovené školním řádem

Pedagogičtí pracovníci průběžně namátkově sledují místa v obci - průjezd v Radnici, za kostelem- kde dochází nejčastěji ke kouření. Při přistižení žáků jsou upozorněni rodiče.

Alkohol

Prodej a podávání alkoholu osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno (ani nabízet, ani podporovat)

1. Školní řád - zákaz užívání alkoholu v prostorách školy v době školního vyučování a na všech akcích pořádaných školou
2. Podávání alkoholu osobám mladším 18 let může být trestným činem nebo přestupkem

Konzumace alkoholu ve škole:

1. Žák je přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, nebo v rámci akcí pořádaných školou - zabránit v další konzumaci
2. Alkohol odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat
3. Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností posoudit, zda nehrozí nějaké nebezpečí
4. Žák pod vlivem alkoholu je ohrožen na zdraví a životě - zajistí škola nezbytnou pomoc a péči - lékařská služba první pomoci
5. Nehrozí-li nebezpečí - postup podle školního řádu - sepsat stručný záznam s vyjádřením žáka (odkud, od koho má alkohol), záznam založí metodik prevence, vyrozumí vedení školy
6. Pokud žák není schopen pokračovat ve výuce, vyrozumí škola zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl ve škole
7. Pokud není rodič dostupný, vyzve škola orgán sociálně právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností a vyčká jeho pokynů (škola může vyžadovat pomoc)

8. Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost i v případě, že žák je schopen výuky
9. Při opakování situace škola splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně právní ochrany dítěte
10. V případě zájmu škola poskytne potřebné informace o možnostech odborné pomoci při řešení situace
11. Škola vyvodí sankce stanovené školním řádem (i při navádění k užívání alkoholu)
12. V případě podezření na intoxikaci může být provedena dechová zkouška (předem získaný souhlas zákonných zástupců žáka). Pokud je výsledek testu pozitivní, postup je stejný jako od bodu 3
13. Obdobný postup zvolí škola i v případě, kdy žák přijde do školy pod vlivem alkoholu

Nález alkoholu ve škole:

1. V případě nálezu alkoholu v prostorách školy
 - a) tekutinu nepodrobovat testu na složení
 - b) uvědomit vedení školy
 - c) uložit tekutinu jako důkaz
 - d) záznam o události
2. V případě zadržení alkoholu u žáka
 - a) tekutinu nepodrobovat testu na složení
 - b) uvědomit vedení školy
 - c) sepsat záznam s vyjádřením žáka, účast vedení školy, uložit u metodika prevence
 - d) informovat zákonného zástupce, při opakovaném nálezu i orgán sociálně právní ochrany dítěte
 - e) podezření i na jiné příměsi - předat tekutinu přivolanému lékaři

OPL (omamné a psychotropní látky)

Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace OPL i navádění k užívání.

1. Školní řád - zákaz užívání OPL, distribuce a přechovávání, zároveň zákaz vstupu do školy pod jejich vlivem. Stanovit sankce.
2. Ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin nedovolené výroby a držení OPL a jedů a spáchání nebo dokončení takového trestného činu nepřekazí, se sám vystavuje trestnímu stíhání.

Konzumace OPL ve škole:

1. Když je žák přistižen při konzumaci OPL v prostorách školy nebo v době školního vyučování či v rámci akcí pořádaných školou, je nutné mu v další konzumaci zabránit

2. Návykovou látku je třeba odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat
3. Podle závažnosti momentálního stavu žáka posoudit, zda mu nehrozí nějaké nebezpečí
4. V případě, kdy je žák pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistit pomoc a přivolat lékařskou službu
5. Nehrozí-li nebezpečí, postupuje se podle školního řádu - vyrozumět vedení školy
6. Není-li žák schopen pokračovat ve výuce, informovat zákonného zástupce a vyzvat ho, aby si žáka vyzvedl
7. Není-li schopen žák dbát pokynů zaměstnanců školy, informovat zákonného zástupce a vyzvat ho, aby si žáka vyzvedl
8. Není-li zákonný zástupce dostupný, vyrozumět orgán sociálně právní ochrany a vyčkat pokynů. Škola může vyžadovat pomoc
9. Zákonnému zástupci sdělit, že žák konzumoval OPL i v případě, kdy je žák schopen výuky
10. Oznamovací povinnost k orgánu sociálně právní ochrany dítěte
11. V případě zájmu poskytnout informace o možnostech odborné pomoci
12. Vyvodit sankce stanovené školním řádem
13. Navádění jiných žáků ke konzumaci OPL je považováno za protiprávní
14. V případě podezření na intoxikaci provést test na přítomnost OPL - na základě předem získaného souhlasu zákonných zástupců
15. Obdobný postup zvolit i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem OPL

Distribuce OPL ve škole:

1. Distribuce OPL je v ČR je protiprávní, je zakázána a může být trestným činem.
2. Přechovávání OPL - podle množství může být přestupkem nebo i trestným činem.
3. Při podezření je nutné informovat Policii ČR.
4. Pokud se jedná o osobu mladší 18 let, vyrozumět zákonného zástupce a orgán sociálně právní ochrany.

Nález OPL ve škole:

A: Nalezení látky v prostorách školy:

1. Nalezenou látku nepodrobovat testu ke zjištění chemické struktury
2. Uvědomit vedení školy
3. Vložit do obálky, napsat datum, čas, místo nález. Obálku přelepit, označit razítkem školy a podpisem a vložit do trezoru
4. Informovat Policii ČR

B: Nalezení látky u žáka:

1. Nepodrobovat testu
2. Informovat vedení školy

3. Pořídít stručný záznam (datum, místo, čas, jméno žáka, podpis žáka)
4. Vyrozmět Policii ČR
5. U žáka intoxikovaného, předat látku přivolanému lékaři

C: Podezření, že žák má látku u sebe:

1. Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu
2. Informovat Policii ČR a zákonného zástupce
3. Žáka izolovat od ostatních žáků, neprovádět prohlídku ani žáka, ani jeho věci, žáka mít pod dohledem

Krádeže a vandalismus v prostředí škol

Preventivně proti krádežím:

1. Uvést ve školním řádu, že krádeže jsou protiprávním jednáním a škola v případě krádeže bude tuto skutečnost hlásit orgánům činným v trestním řízení nebo doporučí totéž poškozenému.
2. Upozornit žáky a jejich zákonné zástupce, že nošení cenných věcí do školy je rizikové chování.
3. Vést žáky k tomu, aby dokázali rozpoznat protiprávní jednání a ohlásili takovéto jednání pedagogickému pracovníkovi školy.

Jak postupovat:

1. Sepsat záznam na základě výpovědi poškozeného
2. Ohlásit Policii ČR nebo informovat žáka, že má tuto možnost
3. Je-li znám pachatel, oznámit věc orgánu sociálně právní ochrany a orgánům činným v trestním řízení

Preventivně proti vandalismu:

1. Uvést ve školním řádu, že každý je zodpovědný za škody, které svým jednáním způsobil a škola bude požadovat náhradu, pokud škodu způsobil úmyslně nebo z nedbalosti.
2. V poučení o bezpečnosti je třeba na tuto skutečnost neustále upozorňovat.

Jak postupovat:

1. Sepsat záznam a pokusit se odhalit viníka
2. Pokud je viník znám, může škola na něm vymáhat náhradu
3. Pokud škola nedojde k dohodě o náhradě škody se zákonnými zástupci žáka, může náhradu vymáhat soudní cestou

Jak postupovat v případě žákovy nevolnosti, nebo úrazu

- Zajistit žáka - poskytnout první pomoc, pokud nezvládneme sami, zajistit odborníka (žáka dopravit k lékaři, případně volat vůz záchranné pomoci, při podezření na alkohol a drogy volat vždy lékaře!)
- Zajistit dohled nad ostatními žáky (učitel sousední třídy nebo vedení školy informuje učitele, který má pohotovost)
- Informovat rodiče žáka (telefonní čísla v třídních knihách nebo na nástěnce ve sborovně)
- Informovat vedení školy, třídního učitele

Zajištění školy pro případ vniknutí nebezpečných cizích osob

- Na dveřích všech budov školy jsou umístěny varovné nápisy, že cizí osoby nemohou do budovy vstupovat bez ohlášení u hlavního vchodu
- Učitelé, kteří mají dohled v přízemí, důsledně kontrolují uzamykání vchodu do šaten i budovy
- Žáci byli poučeni, že pokud se v budově školy setkají s podezřelou cizí osobou, budou její přítomnost neprodleně hlásit dohlížejícímu učiteli nebo kterémukoliv zaměstnanci školy
- Zaměstnanci školy v případě zjištění, že se v budově nachází cizí podezřelá osoba, upozorní neprodleně o této skutečnosti vedení školy